

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“ Τομείς προτεραιότητας ενόψει
της ενδιάμεσης αξιολόγησης
της Στρατηγικής της Λισσαβόνας το 2005”

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2005

Διαδικασία

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος ανέλαβε την έκδοση Γνώμης με θέμα «Τομείς Προτεραιότητας ενόψει της ενδιάμεσης αξιολόγησης της Στρατηγικής της Λισσαβόνας το 2005», με βάση το άρθρο 4 του Νόμου 2232/1994, σύμφωνα με το οποίο «η Ο.Κ.Ε. μπορεί με δική της πρωτοβουλία να εκφράζει γνώμη και για άλλα θέματα κοινωνικοοικονομικής πολιτικής».

Η σχετική απόφαση ελήφθη από την Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. και ορίστηκε Επιτροπή Εργασίας, αποτελούμενη από την κα **Ζωή Λαναρά** και τους κ.κ. **Χαράλαμπο Κεφάλα**, ως Πρόεδρο της Επιτροπής, **Αντώνη Τορτοπίδη**, **Ηλία Ηλιόπουλο** και **Νικόλαο Λιόλιο**. Στην Επιτροπή Εργασίας συμμετείχαν ως Εμπειρογνώμονες οι κ.κ. **Λουκής**

Αθανασίου, **Βασίλης Φίλιος** και **Ναπολέων Μαραβέγιας**. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε η επιστημονική συνεργάτης της Ο.Κ.Ε. **Δρ Αφροδίτη Μακρυγιάννη**, οικονομολόγος, η οποία είχε και τον επιστημονικό συντονισμό της επιτροπής.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις (4) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίασή της στις 15 Μαρτίου 2005.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητές ήταν οι κ.κ. **Χ. Κεφάλας** και **Η. Ηλιόπουλος**, αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **23ης Μαρτίου 2005**, διατύπωσε την **υπ' αριθ. 129** Γνώμη της.

1. Εισαγωγή

Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτέλεσε τη μεγάλη πρόκληση της Ευρώπης στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα. Οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συναντήθηκαν το 2000 στη Λισσαβόνα, απεδέχθησαν ότι η πρόκληση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης είναι πάντα επίκαιρη. Μάλιστα, για πρώτη φορά, ίσως, ετέθη και ο στόχος της ανάγκης συντονισμού και της μεγιστοποίησης των προσπαθειών, έτσι ώστε σε μια δεκαετία (το 2010) «να γίνει η Ε.Ε. η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή». Όλοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ομιλούν, πλέον, για την ανάγκη ενός νέου ξεκινήματος, αναγνωρίζοντας την καθυστέρηση στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας μέχρι σήμερα.

Το σύνολο της στρατηγικής εστιάζεται σε 28 κύριους αντικειμενικούς σκοπούς, οι οποίοι εξειδικεύονται σε 120 στόχους και αξιολογούνται με τη χρήση 117 διαφορετικών δεικτών. Όπως η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει, για τις 25 χώρες-μέλη έχουν δημιουργηθεί 300 εκθέσεις. Το βασικό ερώτημα που τίθεται είναι σε ποιους τομείς υπήρξε πρόοδος και σε ποιους τομείς υπήρξε υστέρηση; Το ερώτημα αυτό έχει σημαντικές συνέπειες σε ό,τι αφορά τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές. Είναι μείζονος σημασίας για το ποια Ευρώπη θέλουν οι λαοί της και,

στο βαθμό που οι ευρωπαϊκές εξελίξεις επηρεάζουν τις παγκόσμιες εξελίξεις, ποιο είναι το κοινωνικό και πολιτικό περιεχόμενο στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης. Η Στρατηγική της Λισσαβόνας είναι η προσπάθεια να δοθεί νέα πνοή στις κοινωνικές και οικονομικές κατακτήσεις των λαών της Ευρώπης τα τελευταία πενήντα χρόνια. Από τους παραπάνω δείκτες εκείνοι οι οποίοι αναδεικνύουν το κοινωνικό πρόσωπο της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, είναι αυτοί που συμφωνήθηκαν στο Συμβούλιο Κορυφής του Λάακεν, που καλύπτουν τη φτώχεια, την υγεία και την απασχόληση¹.

Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αντιμετωπίζει τον αθέμιτο ανταγωνισμό που δημιουργείται από χώρες που δε σέβονται τα ελάχιστα εργασιακά δικαιώματα, όπως του μέγιστου ωραρίου, της παιδικής απασχόλησης, της ανασφάλιστης εργασίας κ.λπ., καθώς και τις περιβαλλοντικές συνθήκες. Με αυτό τον τρόπο, μαζί με την απελευθέρωση των αγορών σε παγκόσμιο επίπεδο, θα αποσκοπεί και στη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής θέσης των λαών. Αν δεν το κάνει, αργά ή γρήγορα, η φτώχεια και η εκμετάλλευση θα χτυπήσουν την πόρτα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ενδιάμεση αξιολόγηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας που θα γίνει στο Εαρινό Συμβούλιο του 2005 είναι μία ευκαιρία να τεθούν όχι μόνο θέματα όπως η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών οικονομιών και η απασχόληση, αλλά και ζητήματα όπως η αύξηση της ευη-

1. Γνώμη Ο.Κ.Ε. Νο 68, Equal- Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας για την καταπολέμηση των διακρίσεων και ανισοτήτων σε σχέση με την αγορά εργασίας στην Ελλάδα, Δεκέμβριος 2001.

μερίας των πιο αδύνατων μελών της παγκόσμιας κοινωνίας. Είναι προς το μακροχρόνιο συμφέρον, ακόμη και το οικονομικό, των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα Γνώμη είναι η τέταρτη της Ελληνικής Ο.Κ.Ε. με ευθεία αναφορά στη Στρατηγική της Λισσαβόνας². Η Ο.Κ.Ε. με συνέπεια θεωρεί ότι δεν πρέπει η απελευθέρωση των αγορών και των υπηρεσιών, καθώς και η αναγκαία ευελιξία που αυτή συνεπάγεται, να οδηγήσει σε περιορισμό των κοινωνικών και οικονομικών κατακτήσεων των πολιτών της Ευρώπης. Η ενδιάμεση αξιολόγηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας που θα γίνει στο Εαρινό Συμβούλιο του 2005 είναι μία ευκαιρία να επαναποθετηθούν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις στις νέες συνθήκες που αναδύονται στην παγκόσμια οικονομία και να διασφαλίσουν για μία ακόμα φορά τη διαφορετικότητα του ευρωπαϊκού αναπτυξιακού μοντέλου και συγκεκριμένα του κοινωνικού χαρακτήρα της ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανακοίνωσή της προς το Συμβούλιο καθορίζει δύο προτεραιότητες στην προσπάθεια υλοποίησης της Στρατηγικής της Λισσαβόνας τα επόμενα πέντε έτη: Πρώτον, την επιδίωξη δημιουργίας περισσότερων θέσεων απασχόλησης και, δεύτερον, την οικονομική ανάπτυξη. Βασική θέση της Ο.Κ.Ε. είναι ότι οι προτεραιότητες που τίθενται δεν επιτρέπεται να επηρεάσουν αρνητικά ούτε την προσπάθεια ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής στην Ευρώπη, ούτε την προώθηση πολιτικών διασφάλισης της περιβαλλοντικής αειφορίας. Αντίθετα, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η πρόοδος και στους τρεις

πυλώνες της στρατηγικής της Λισσαβόνας, τον οικονομικό, τον κοινωνικό και τον περιβαλλοντικό, εξασφαλίζει συνέργειες που μεγιστοποιούν τα θετικά αποτελέσματα στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης.

Στο σημείο αυτό, η ελληνική Ο.Κ.Ε. επιθυμεί να εκφράσει την ανησυχία της για την τροπή που τείνει να λάβει η συζήτηση σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο σε ό,τι αφορά στην ερμηνεία της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Τα επίσημα κείμενα³ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που έχουν προετοιμαστεί για το Εαρινό Συμβούλιο, δημιουργούν προβληματισμό για τη διατήρηση και βελτίωση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Μοντέλου. Σαν παράδειγμα αναφέρεται η πρόταση για την απελευθέρωση των αγορών σε όλους τους κλάδους (ενέργειας, τηλεπικοινωνίας και τραπεζών), χωρίς ταυτόχρονα να τίθεται ως προϋπόθεση η διατήρηση των εργασιακών, κοινωνικών κατακτήσεων και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος κοινωνικής προστασίας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, καλούνται οι κοινωνικοί εταίροι να αναπτύξουν κοινά προγράμματα δράσης. Οι δράσεις όμως πρέπει να αφορούν τη διαδικασία και δεν πρέπει να θέτουν υπό αμφισβήτηση τους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η Ο.Κ.Ε. αποφάσισε να προβεί στην έκδοση της παρούσας Γνώμης Πρωτοβουλίας, όπου παρουσιάζονται αναλυτικά οι θέσεις των κοινωνικών εταίρων για την αναθεώρηση της Λισσαβόνας και εξειδικεύονται οι συστάσεις της Επιτροπής Kok και οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ελληνική πραγματικότητα.

2. Γνώμη Ο.Κ.Ε. Νο 113 «Η Στρατηγική της Λισσαβόνας και οι ΜΜΕ», Νοέμβριος 2004. Γνώμη Ο.Κ.Ε. Νο 114 «Η συμβολή της Στρατηγικής της Λισσαβόνας στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο», Νοέμβριος 2004. Κείμενο θέσεων Ο.Κ.Ε. Νο 124, «Έκθεση Ομάδας Υψηλού Επιπέδου υπό τον Wim Kok», Δεκέμβριος 2004.

3. SEC (2005) 192/3.2.2005, COM (2005) 24/2.2.2005.

2. Σύνοψη αναδρομή στα προτεινόμενα πεδία πολιτικής υψηλής προτεραιότητας κατά τη διαδικασία αναθεώρησης της Στρατηγικής της Λισσαβόνας

Κατά το Εαρινό Συμβούλιο του 2005 θα συζητηθεί από τα κράτη-μέλη η αναθεώρηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας στη βάση των προτάσεων των τριών εκθέσεων που έχουν διεξαχθεί και συγκεκριμένα:

- Της Έκθεσης Wim Kok.
- Της ετήσιας Έκθεσης για τις Διαρθρωτικές Αλλαγές της Economic Policy Committee.
- Της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την Αναθεώρηση.

Κοινή διαπίστωση των προαναφερομένων εκθέσεων είναι οι καθυστερήσεις που χαρακτηρίζουν το σύνολο των ευρωπαϊκών οικονομιών αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα της Λισσαβόνας. Ειδικότερα:

Η έκθεση που εκπονήθηκε από την ομάδα εμπειρογνομώνων υπό τον Wim Kok επικεντρώνεται σε πέντε ενότητες δράσεων για την υλοποίηση των φιλόδοξων στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας:

- Πραγμάτωση της Κοινωνίας της Γνώσης.
- Ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς.
- Ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον.
- Δημιουργία ευέλικτης αγοράς εργασίας στοχεύοντας στην κοινωνική συνοχή.
- Περιβαλλοντικά Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η Economic Policy Committee διατηρώντας τις προαναφερόμενες βασικές ενότητες προσθέτει:

- Τη μακροχρόνια δημοσιονομική σταθερότητα και
- την ενίσχυση της εξωστρέφειας των οικονομιών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από την πλευρά της εντάσσει τις επιμέρους δράσεις σε τρεις γενικές ενότητες:

- Ελκυστικό περιβάλλον για την επιχειρηματικότητα και την εργασία.
- Ανάπτυξη της Κοινωνίας της Γνώσης και της Καινοτομίας.
- Περισσότερες και καλύτερες θέσεις απασχόλησης.

Διαφοροποιούμενες ως προς τους τομείς προτεραιότητας και τις επιμέρους δράσεις, οι βασικές κατευθύνσεις στις οποίες κινούνται οι προαναφερόμενες εκθέσεις είναι οι ίδιες: Οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση στη βάση της θεώρησης ότι χωρίς περαιτέρω οικονομική μεγέθυνση και αύξηση των θέσεων απασχόλησης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί εκσυγχρονισμός και προώθηση του κοινωνικού προτύπου της Ευρώπης.

3. Οι βασικές θέσεις της Ο.Κ.Ε. στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης της Στρατηγικής της Λισσαβόνας

Η Ο.Κ.Ε. τοποθετήθηκε σε ένα πρώτο επίπεδο για την έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου υπό τον κ. Wim Kok προσεγγίζοντας τις βασικές παραμέτρους που ανέδειξε το κείμενο της έκθεσης και τις συστάσεις της ΟΕΥΕ για την υλοποίηση των στόχων που προσδιόρισε η Στρατηγική της Λισσαβόνας. Στη συνέχεια ακολούθησε η ανακοίνωση του Προέδρου Μπαρόζο ενόψει του Εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με επίκεντρό της την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι στην Ελλάδα η οικονομική ανάπτυξη συμβαδίζει και πρέπει να συμβαδίζει με την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση του κράτους πρόνοιας. Επιπρόσθετα, η περιβαλλοντική διάσταση της ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα σημαντική και επομένως οι περιβαλλοντικές ευαισθησίες πρέπει να αντιμετωπίζονται με υπευθυνότητα στα πλαίσια των διεθνών πολιτικών. Σύμφωνα επομένως με τις βασικές θέσεις της Ο.Κ.Ε.⁴, ως αναγκαίες προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση του Ελληνικού Σχεδίου Δράσης για την επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας και ενόψει του Εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι οι ακόλουθες:

- Η εξασφάλιση και η εμπέδωση σταθερού μακροοικονομικού περιβάλλοντος. Η οικονομική ανάπτυξη και η επιχειρηματικότητα, η καινοτομία και η πραγματοποίηση

νέων επενδύσεων, η ανάπτυξη της κοινωνίας της γνώσης, η κοινωνική δικαιοσύνη και η συνοχή, καθώς και η περιβαλλοντική αειφορία προϋποθέτουν ένα σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον που θα εξασφαλίζει βιωσιμότητα, εμπιστοσύνη, σταθερότητα, ικανότητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της παγκόσμιας οικονομίας και απορρόφησης των κλυδωνισμών που εμφανίζονται κατά καιρούς στην πορεία της.

- Η βελτίωση της διακυβέρνησης των προπαθειών για την υλοποίηση της στρατηγικής σε εθνικό επίπεδο. Στην κατεύθυνση αυτή κρίνεται αναγκαία η δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης και επίσπευσης της εφαρμογής του εθνικού σχεδίου, με τον ορισμό ενός προσώπου ευθύνης υψηλά στην κυβερνητική ιεραρχία με αρμοδιότητες συντονισμού των επιμέρους Υπουργείων και δημόσιων φορέων αναφορικά με την υλοποίηση των δράσεων που εμπíπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας του καθενός.
- Η υιοθέτηση πολιτικών και η υλοποίηση δράσεων για τις οποίες υπάρχει κοινωνική συναίνεση.

Στη βάση της θεώρησης ότι κατά τη διαδικασία προσέγγισης των στόχων απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διατήρηση ενός

4. Κείμενο θέσεων Ο.Κ.Ε. Νο 124, «Έκθεση Ομάδας Υψηλού Επιπέδου υπό τον Wim Kok», Δεκέμβριος 2004.

επιπέδου κοινωνικών παροχών το οποίο είναι συνυφασμένο με την ίδια την υπόσταση των ευρωπαϊκών οικονομιών, η Ο.Κ.Ε. προτείνει να συμπεριληφθούν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλεγμένοι κρίσιμοι δείκτες των κοινωνικών επιδόσεων των ευρωπαϊκών οικονομιών. Στη συνέχεια και ως βασικότεροι παράγοντες που δύνανται να συμβάλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης στο πλαίσιο της αιεφόρου ανάπτυξης αναδεικνύονται:

- Οι επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο, προκειμένου αυτό να αποτελέσει τη βάση της κοινωνίας της γνώσης. Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται αύξηση των πόρων που διατίθενται για την παιδεία παράλληλα με ρυθμιστικές αλλαγές στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να ικανοποιούνται οι σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας και συγκεκριμένα:
 - α) άμεση σύνδεση με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις ανάγκες των επιχειρήσεων,
 - β) αξιολόγηση των φορέων παροχής εκπαίδευσης/κατάρτισης καθώς και των προγραμμάτων σπουδών,
 - γ) πιστοποίηση των παρεχομένων γνώσεων/ειδικεύσεων.
- Η αναβάθμιση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, καθώς η κοινωνική συναίνεση και η ενεργός εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση μεταρρυθμιστικών δράσεων αποτελούν βασικές συνιστώσες επιτυχίας. Στην κατεύθυνση αυτή θετικά θα συμβάλει και η εκπόνηση και προώθηση ενός ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης των Ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων, που θα εξασφαλίζει ταυτόχρονα προσαρμοστικότητα αλλά και αίσθημα ασφάλειας στους εργαζόμενους μέσα σε ένα ασταθές και μεταβαλλόμενο περιβάλλον.
- Η βελτίωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, καθώς σύμφωνα με την έκθεση «ένα μεγάλο μέρος των κοινωνικών πολιτικών όχι μόνο καταπολεμούν τη φτώχεια, αλλά συμβάλλουν επίσης στην αύξηση της προσφοράς εργασίας, σε ένα πιο παραγωγικό εργατικό δυναμικό και κατά συνέπεια σε υψηλότερη οικονομική ανάπτυξη».
- Η δημιουργία ενός μακρο-οικονομικού πλαισίου που ενισχύει τις διαρθρωτικές πολιτικές μέσα από την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, καθώς οι μεταρρυθμίσεις δε μπορεί να πραγματοποιηθούν σε ένα πλαίσιο στασιμότητας.
- Η ενίσχυση της έρευνας και η επικέντρωση της αναπτυξιακής στρατηγικής στην ποιότητα, στην καινοτομία και στην ανταγωνιστικότητα. Είναι επιτακτικός ο προσανατολισμός και η στήριξη ενός παραγωγικού προτύπου, του οποίου η ανταγωνιστικότητα δεν εξαρτάται από το χαμηλό κόστος των εισροών και τις χαμηλές αμοιβές των εργαζομένων αλλά από τα ποιοτικά και καινοτόμα συστατικά.
- Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσα από την απλοποίηση και τη σταθερότητα του κανονιστικού περιβάλλοντος και την απελευθέρωση των αγορών στη βάση του υγιούς ανταγωνισμού.

4. Βασικά χαρακτηριστικά και προοπτικές της ελληνικής οικονομίας και της αγοράς εργασίας

Η Ευρώπη εισέρχεται στη δεύτερη φάση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας μέσα σε ένα περιβάλλον με τους κινδύνους, τις δυνατότητες, τις προκλήσεις, και τις δυσκολίες που αναφέρθηκαν συνοπτικά ανωτέρω. Βασικός στόχος είναι να καλυφθεί το έλλειμμα της Ευρώπης έναντι άλλων παγκόσμιας εμβέλειας οικονομικών δυνάμεων, στη βάση της επιβίωσης του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου της κοινωνικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Η ελληνική οικονομία από την πλευρά της σημείωσε πρόσφατα υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, λόγω των διαρθρωτικών μεταβολών που έλαβαν χώρα και της ένταξης της χώρας στη ζώνη του ευρώ. Το κλίμα εμπιστοσύνης που δημιουργήθηκε και η μείωση των επιτοκίων οδήγησαν σε σημαντική αύξηση της εγχώριας ζήτησης, τόσο της καταναλωτικής όσο και της επενδυτικής, ενώ θετικά στην άνοδο του ΑΕΠ συνέβαλε και η εισροή πόρων από την Ε.Ε. στο πλαίσιο των ΚΠΣ, καθώς και οι επενδύσεις σε κατασκευαστικά έργα ενόψει των Ολυμπιακών αγώνων.

Παρά, όμως, τις θετικές επιδόσεις⁵, η ελληνική οικονομία δεν παρουσίασε βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς της, η οποία μάλιστα παρουσιάζει σημεία κάμψης, ενώ και οι δημοσιονομικές ανισορροπίες τείνουν πρόσφατα σε επικίνδυνη διεύρυνση. Οι ελληνικές εξαγωγικές επιδόσεις δεν παρουσιάζουν τον επιθυμητό δυναμισμό, ενώ ένα αυξανόμενο μέρος της εγχώριας ζήτησης καλύπτεται από εισαγόμενα προϊόντα. Το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εξακολουθεί να κινείται σε υψηλά επίπεδα – παρά την αλματώδη αύξηση των ναυτιλιακών εμβασμάτων τα τελευταία χρόνια – και αποτυπώνει τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα και τις διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας.

Με βάση τα μακροοικονομικά μεγέθη η Ελλάδα υστερεί έναντι της Ε.Ε.-15 και πιθανώς, σύντομα, και έναντι αρκετών από τις νέες χώρες μέλη. Πρωταρχικό μέλημα της Ελληνικής Κυβέρνησης θα πρέπει να είναι η επιτάχυνση της πορείας σύγκλισης με τις λοιπές χώρες της Ε.Ε. και η όσο το δυνατό μεγαλύτερη προσέγγιση των κύριων στόχων της Λισσαβόνας και συγκεκριμένα της

5. Διαχρονικά, και συγκεκριμένα από το 1996 μέχρι σήμερα, το ΑΕΠ αυξάνεται ταχύτερα από όσο ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι προαναφερόμενες εξελίξεις του ΑΕΠ είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές συγκρινόμενες με τις εξελίξεις στις χώρες της ζώνης του ευρώ, όπου η μέση ετήσια αύξηση περιορίστηκε στο 0.4% το 2003, παρά την εφαρμογή του προγράμματος των μεταρρυθμίσεων της Λισσαβόνας. Επίσης, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ είναι υψηλότερος και από το ρυθμό αύξησης του παγκόσμιου ΑΕΠ, το οποίο σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου αυξήθηκε κατά 3.9%. Οι δημόσιες επενδύσεις, αυξάνονται από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, με ετήσιο ρυθμό 3,7%. Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, είτε πρόκειται για ιδιωτικές, είτε για δημόσιες, βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα και παρουσιάζουν μακροχρόνια άνοδο. Αξιοσημείωτη επίσης είναι η πορεία των επενδύσεων σε μηχανικό εξοπλισμό κατά την τελευταία δεκαετία.

πλήρους απασχόλησης και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η διεθνής ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας⁶ επηρεάζεται δυσμενώς από τα προβλήματα που ακόμη υπάρχουν στο μακροοικονομικό πεδίο και στην αγορά εργασίας. Επίσης, η ελληνική ανταγωνιστικότητα, όπως και η ανταγωνιστικότητα των λοιπών ευρωπαϊκών χωρών-μελών, επηρεάζεται αρνητικά από τη σημαντική ανατίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου. Αρνητικές επίσημες είναι οι επιπτώσεις από το χαμηλό επίπεδο καινοτόμων δράσεων στις παραγωγικές μονάδες και την πολύ περιορισμένη συνεργασία τους με τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα. Η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων επηρεάζεται επίσης αρνητικά από τα γραφειοκρατικά βάρη, τη φορολογική νομοθεσία, τη δυσκολία άντλησης κεφαλαίων και ειδικότερα κεφαλαίων υψηλού κινδύνου και τη διαφθορά.

Μη ικανοποιητικοί, επίσης, είναι κατά βάση οι δείκτες που σημειώνονται στην ελληνική αγορά εργασίας: η ανεργία, παρά τις πολύμορφες παρεμβάσεις για ενίσχυση της απασχόλησης, διατηρείται σε επίπεδα υψηλότερα από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ε.Ε., το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων παρουσιάζει ανοδική τάση, η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, ενώ το ποσοστό ανεργίας στους νέους είναι υψηλό. Η κατα-

πόλεψη της ανεργίας αποτελεί στρατηγικό στόχο για την επιτυχία της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και προϋποθέτει μία αναπτυξιακή πολιτική στο επίκεντρο της οποίας θα βρίσκεται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Απαιτείται συνεπώς εντατικοποίηση των προσπαθειών προς την κατεύθυνση της αύξησης της απασχόλησης και της καταπολέμησης της ανεργίας, ώστε να προσεγγισθούν οι ευρωπαϊκοί στόχοι για την απασχόληση και ειδικότερα:

- Συνολικό ποσοστό απασχόλησης 67% για το 2005 και 70% το 2010, έναντι 57.8% της χώρας μας το 2003. Το ποσοστό απασχόλησης διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ των ελληνικών περιφερειών⁷ και κυμαίνεται από 53.8% στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας έως και 58.26% στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.
- Ποσοστό γυναικείας απασχόλησης 57% για το 2005 και 60% το 2010, έναντι 43,8% της χώρας μας το 2003. Το ποσοστό γυναικείας απασχόλησης διαφοροποιείται σημαντικά ανά περιφέρεια⁸ και κυμαίνεται μεταξύ 33,28% στην περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και 48.91% στην περιφέρεια Κρήτης.
- Ποσοστό ηλικιωμένων εργαζομένων (55-64) 50% το 2010, έναντι 42,1% της χώρας μας το 2003.

6. ΣΕΒ, «Η Ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας 2004-2005», Αθήνα 2004, τα στοιχεία αφορούν επεξεργασία της έκθεσης του World Economic Forum.

7. Στοιχεία Έρευνας Εργατικού Δυναμικού Δ' τρίμηνο 2002.

8. ό.π.

5. Τομείς προτεραιότητας του Ελληνικού Σχεδίου Δράσης

Βασική προϋπόθεση αποτελεσματικής εφαρμογής των πολιτικών επίτευξης των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας αποτελεί η λειτουργία των κατάλληλων μηχανισμών και εργαλείων εφαρμογής. Στο σημείο αυτό η Ελλάδα διαφοροποιείται ως προς τις περισσότερες χώρες της Ε.Ε., καθώς έχει διαπιστωθεί, σε πολλές περιπτώσεις, ανεπαρκής λειτουργία των μηχανισμών εφαρμογής και η οποία δεν αντιμετωπίζεται με απλά μέτρα βελτίωσης, όπως αυτά που έχουν κατά καιρούς προταθεί. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ως πρωταρχική αναγκαιότητα την αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών και την άμεση αντιμετώπιση των ελλείψεων που παρατηρούνται στα εργαλεία εφαρμογής των δράσεων.

Αναφορικά με τους βασικούς τομείς προτεραιότητας και τις επιμέρους δράσεις οι οποίες κρίνονται αναγκαίες, οι θέσεις της Ο.Κ.Ε. είναι οι ακόλουθες:

ι) Πραγμάτωση της κοινωνίας της γνώσης

Ο τομέας της έρευνας και της δημιουργίας νέας γνώσης στην Ελλάδα δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος. Η χώρα μας υπολείπεται σημαντικά, συγκριτικά με τις λοιπές χώρες-μέλη της Ε.Ε.-15, στις δημόσιες και σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό στις ιδιωτικές δαπάνες για έρευνα. Η αναδιοργάνωση του ερευνητικού συστήματος στην κατεύθυνση βελτίωσης της αναπτυξιακής του απόδοσης και παράλληλα η αύξηση και η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων πρέπει να αποτελέσουν βασικές προτεραιότητες της ερευνητικής πολιτικής. Ειδικότερα, η βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και η ενίσχυση των μηχανισμών παραγωγικής αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων αποτελούν προαπαιτούμενα για την αύξηση των καινοτόμων επενδυτικών δράσεων των ελληνικών παραγωγικών μονάδων. Στην κατεύθυνση αυτή σημαντικά θα συμβάλει και η ενίσχυση των μηχανισμών μεταφοράς κατάλληλα προσαρμοσμένης στα ελληνικά δεδομένα γνώσης από άλλες περισσότερο τεχνολογικά αναπτυγμένες χώρες.

Σημαντικό βήμα, επίσης, αναδιοργάνωσης του ερευνητικού πλαισίου αποτελεί ο αποτελεσματικός συντονισμός στη διαχείριση της ερευνητικής δραστηριότητας που λαμβάνει χώρα στα ερευνητικά ιδρύματα και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Απαιτείται επομένως άμεση βελτίωση των συνεργασιών και της επικοινωνίας μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων, ενώ ένα μέρος των ερευνητικών δραστηριοτήτων είναι δυνατόν να υλοποιηθεί και από τις ίδιες τις επιχειρήσεις.

Τέλος, η βελτίωση του ερευνητικού περιβάλλοντος απαιτεί την ανάπτυξη κινήτρων αναφορικά με το εργασιακό περιβάλλον και τις αμοιβές για τη συγκράτηση Ελλήνων επιστημόνων στη ελληνικά ερευνητικά κέντρα και την προσέλκυση ξένων ερευνητών στη χώρα μας.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο, όπως είναι σήμερα διαμορφωμένο, δεν ευνοεί την ενεργοποίηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων – ο ρόλος των οποίων είναι ιδιαίτερα σημαντικός στη χώρα μας – στην

ερευνητική διαδικασία⁹. Είναι επομένως αναγκαίο να συμπεριληφθεί διακεκριμένος άξονας για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα ερευνητικά έργα, καθώς θα είναι σημαντική η βελτίωση της εθνικής ανταγωνιστικότητας από τη διάχυση της ερευνητικής προσπάθειας στο μεγάλο όγκο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Επιπρόσθετο συστατικό μιας κοινωνίας βασισμένης στη γνώση είναι η συγκροτημένη πολιτική ανάπτυξης των δικτύων επικοινωνίας και πληροφορίας (ICTs) και διάχυσής τους στο κοινωνικό σύνολο. Τα δίκτυα έχουν σημαντική δημόσια διάσταση και η απρόσκοπτη πρόσβαση σε αυτά απαιτεί την ενεργή συμβολή της πολιτείας. Για το λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η υιοθέτηση των κατάλληλων ρυθμιστικών παρεμβάσεων για: την αποφυγή μονοπωλιακών καταστάσεων στην εκμετάλλευσή τους, την εξασφάλιση της πρόσβασης με χαμηλό κόστος, και ιδιαίτερα για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. νέοι, άνεργοι) και την προστασία του καταναλωτή.

Η Ελλάδα καταλαμβάνει την τελευταία θέση μεταξύ των 15 χωρών-μελών της Ε.Ε. αναφορικά με τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής (νοικοκυριά και επιχειρήσεις). Η δικτύωση της χώρας και των περιφερειών, εκτός από την οικονομική σημασία που έχει,

αποτελεί και κοινωνικοπολιτικό ζήτημα στη βάση της αρχής των ίσων ευκαιριών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Προτείνεται επομένως ως βασικό βήμα προς την προαναφερόμενη κατεύθυνση η αξιολόγηση των μέχρι σήμερα αποτελεσμάτων της στρατηγικής που έχει ακολουθήσει η Ελλάδα (με κύριο φορέα την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.¹⁰), των επενδύσεων και του ρόλου του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και του κόστους των υπηρεσιών.¹¹

ii) Εκπλήρωση των ανειλημμένων υποχρεώσεων για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς

Η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς με την απελευθέρωση των υπηρεσιών, των επαγγελματιών, των δημόσιων προμηθειών και των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είναι κρίσιμο ζήτημα στην πορεία προς μία ανταγωνιστικότερη εθνική οικονομία με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας. Προς την κατεύθυνση αυτή και σύμφωνα με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απαιτείται:

α) η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την απελευθέρωση των εσωτερικών αγορών, όπως επίσης και η καλύτερη συμμόρφωση προς τους κανόνες των δημόσιων προμηθειών της Ε.Ε.

9. Γνώμη Ο.Κ.Ε. Νο 113, «Η Στρατηγική της Λισσαβόνας και οι ΜΜΕ», Νοέμβριος 2004.

10. Πρέπει να επισημανθεί η ιδιαίτερη δυσκολία που παρατηρείται στην ολοκλήρωση του προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» στη χώρα μας, να διερευνηθούν τα αίτια και να προταθούν λύσεις. Η Ο.Κ.Ε. έχει εκφράσει τις απόψεις της και έχει προβεί σε συγκεκριμένες προτάσεις για το Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας στη Γνώμη Νο 73 τον Απρίλιο του 2002.

11. Σύμφωνα με μελέτη του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΣΕΠΕ), στο δημόσιο τομέα δεν αξιοποιείται η δυνατότητα παροχής πολλών υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου, δυνατότητα που θα εξασφάλιζε την εξοικονόμηση πόρων και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων. Επιπλέον, το σύνολο των έργων πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Γ' ΚΠΣ παραμένει στάσιμο.

β) η περαιτέρω άρση των εμποδίων, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, στο εμπόριο με τρίτες χώρες στη βάση των αρχών του υγιούς και πλήρους ανταγωνισμού.

Κρίνεται σκόπιμο για την περαιτέρω απελευθέρωση των υπηρεσιών στη χώρα μας να εκτιμηθεί το κόστος συμμόρφωσης προς τις επιταγές της ενιαίας αγοράς (π.χ. άνοιγμα κλειστών επαγγελμάτων, κατάργηση θεσμοθετημένων προνομίων διαφόρων επαγγελμάτων κ.ά.) και να καταρτισθεί χρονοδιάγραμμα σταδιακής άρσης των φραγμών στον ανταγωνισμό, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση της κοινωνικής συνοχής. Σε κάθε περίπτωση οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς δεν πρέπει να οδηγούν σε απορύθμιση των εργασιακών σχέσεων και σε υποβάθμιση της ποιότητας – και της προσβασιμότητας – των υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.

Στο ελληνικό σχέδιο δράσης προτείνεται επίσης να περιέχονται ολοκληρωμένα μέτρα πολιτικής για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στις αγορές ενέργειας, τηλεπικοινωνιών και μεταφορών, και σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών που σχετίζονται με αυτές. Παρότι δεν παρατηρούνται επαναστατικές αλλαγές στην απελευθέρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών, υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτιώσεις που θα γίνουν εφικτές με την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Βασικές, επίσης επιδιώξεις στην κατεύθυνση ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς θα πρέπει να αποτελέσουν για τη χώρα μας η μείωση του κόστους συμμόρφωσης προς το κανονιστικό πλαίσιο και η δημιουργία σύγχρονης μεταφορικής υποδομής. Η ταχεία ολοκλήρωση ενός σύγχρονου μεταφορικού δικτύου είναι βαρύνουσας σημασίας, καθώς

οι οδικές και σιδηροδρομικές συνδέσεις της χώρας μας με τη λοιπή Ευρώπη κρίνονται ως ανεπαρκείς. Το πρόβλημα γίνεται εντονότερο από τη δεδομένη γεωγραφική θέση της Ελλάδας και την απόστασή της από το κέντρο βάρους της Ε.Ε. Η συγκεκριμένη περιοχή είναι ιδιαίτερα κρίσιμη, καθώς επανεξετάζεται η κατανομή των κοινοτικών πόρων με κριτήριο την προώθηση των επιδιώξεων αιχμής.

iii) Δημιουργία ευνοϊκού επιχειρηματικού κλίματος

Στη χώρα μας η αύξηση της παραγωγικότητας και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων επιβάλλει την υπέρβαση των διαρθρωτικών προβλημάτων του παραγωγικού συστήματος, που σχετίζονται με το είδος των παραγόμενων προϊόντων, την ποιότητα και τις αγορές. Η επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να καταστεί ανταγωνιστική στοχεύοντας στην ποιότητα, σε υψηλά εκπαιδευμένο και συστηματικά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό και σε τομείς έντασης γνώσης, τεχνολογίας και καινοτομιών. Ειδικότερα, η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας πρέπει να βασίζεται σε τεχνολογικές και ερευνητικές παρεμβάσεις, σύγχρονη οργάνωση της παραγωγής και της εργασίας, βελτίωση των υποδομών και των δικτύων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, χωροταξικό σχεδιασμό, βελτίωση των εργασιακών σχέσεων και του συστήματος κοινωνικής προστασίας, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και των τιμών των προϊόντων και των υπηρεσιών. Προς την κατεύθυνση αυτή απαιτούνται παρεμβάσεις:

α) απλοποίησης του νομοθετικού πλαισίου, ώστε να καταστεί φιλικότερο προς τις νέες επενδύσεις, την καινοτομία, και την επιχειρηματικότητα,

- β) τόνωσης της εμπιστοσύνης των καταναλωτών,
- γ) επέκτασης και βελτίωσης των υποδομών, οι οποίες αποτελούν σημαντικό πόλο έλξης για νέες επιχειρηματικές επενδύσεις.

Η επιτυχία της Στρατηγικής της Λισσαβόνας προϋποθέτει μία αναπτυξιακή πολιτική με επίκεντρο την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Αυτό σημαίνει, εκτός των άλλων, πολιτικές και δράσεις για αύξηση των επενδύσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και κατ' επέκταση πολιτικές βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, το οποίο αποτελεί καθοριστική συνιστώσα προσέλκυσης νέων επενδυτικών δραστηριοτήτων.

Το επιχειρηματικό περιβάλλον αξιολογείται στη βάση των δυνατοτήτων που προσφέρει για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δράσεων που ανανεώνουν τους παραδοσιακούς τομείς της οικονομίας και δημιουργούν νέους. Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλουν η χρηματοοικονομική στήριξη των επιχειρηματιών για τη μετουσίωση νέων ιδεών σε επιχειρηματικές πρωτοβουλίες με την ανάπτυξη ενός χρηματοοικονομικού συστήματος που υποστηρίζει καινοτόμες και ριψοκίνδυνες δράσεις (venture capital), η ανάπτυξη ενός φορολογικού συστήματος που ενθαρρύνει επενδυτικές δράσεις, καθώς και η διοικητική και γραφειοκρατική απλοποίηση.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στην χώρα μας και ειδικότερα οι καινοτόμες επενδυτικές ενέργειες αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες, καθώς τα κεφάλαια υψηλού κινδύνου είναι σχετικά περιορισμένα. Οι δυσκολίες αυτές με την έντονη στροφή του τραπεζικού μας συστήματος στη λεγόμενη λιανική τραπεζική εντείνονται αντί να αμβλύνονται. Παράλληλα, το τραπεζικό μας σύστημα δε

διαθέτει τους μηχανισμούς και τη διάθεση που απαιτείται για την άσκηση αποτελεσματικής τραπεζικής υψηλού κινδύνου. Στο ελληνικό σχέδιο δράσης, επομένως, η χρηματοδότηση καινοτόμων επενδύσεων πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα αιχμής με τη λήψη μέτρων τόσο σε επίπεδο μηχανισμών, όσο και σε επίπεδο προσφοράς κεφαλαίων.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στις ΜΜΕ αναφορικά με τις δυνατότητες πρόσβασής τους σε επενδυτικά κεφάλαια, καθώς οι αλλαγές στο χρηματοδοτικό τομέα (λόγω της Συμφωνίας Basel II), ενδέχεται να επηρεάσουν επί το δυσμενέστερο τη συμπεριφορά των πιστωτικών οργανισμών προς τους επαγγελματίες, εμπόρους και μικρομεσαίους. Στο πλαίσιο στήριξης των ΜΜΕ προτείνεται και η απλοποίηση της λειτουργίας του Ταμείου Εγγυοδοσίας των Μικρών και πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΕ), ώστε να καταστεί ελκυστικό στο τραπεζικό σύστημα. Ιδιαίτερα χρήσιμη, τέλος, κρίνεται και η δημιουργία φορέων στήριξης και πληροφόρησης των ΜΜΕ, ικανών να καθοδηγήσουν τις υφιστάμενες επιχειρήσεις αλλά και τους νέους επενδυτές, καθώς οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν πέραν των χρηματοδοτικών και προβλήματα ενημέρωσης και πληροφόρησης.

Επιπρόσθετα προβλήματα στην επιχειρηματική δραστηριότητα δημιουργούνται από τη χρονοβόρα, δαπανηρή και όχι πάντοτε διαφανή γραφειοκρατία του δημόσιου τομέα. Σε πολλές περιπτώσεις πολύπλοκες γραφειοκρατικές απαιτήσεις δρουν ανασταλτικά στο επιχειρείν και δημιουργούν υψηλό κόστος προσαρμογής. Το διοικητικό κόστος, η γραφειοκρατία και η διοικητική και νομική πολυπλοκότητα επηρεάζουν αρνητικά την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Οπου καταγράφεται ανάγκη, ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση της λειτουργίας

του δημόσιου τομέα τόσο σε επίπεδο κεντρικής, όσο και περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης θα συμβάλει θετικά στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Σε κάθε περίπτωση, οι διοικητικές μεταρρυθμίσεις του δημόσιου τομέα θα πρέπει να διενεργούνται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των επιχειρήσεων και της κοινωνίας για ποιοτικές και αναβαθμισμένες δημόσιες υπηρεσίες.

Τέλος, προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας προτείνεται και η εισαγωγή ειδικών μαθημάτων επιχειρηματικότητας όχι μόνο στην τριτοβάθμια αλλά και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ώστε αφενός να καλλιεργηθεί και να ενισχυθεί το πνεύμα της επιχειρηματικότητας στους νέους και αφετέρου να αποκτηθούν οι βασικές γνώσεις που απαιτούνται για το ξεκίνημα μίας νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, επίσης, απαιτεί να αμβλυνθεί η αντίληψη που συνδέει την επιχειρηματική αποτυχία με την απάτη και να απαλειφθούν όλα τα εμπόδια που αφαιρούν τη δυνατότητα οικονομικής στήριξης της δεύτερης ή και τρίτης επιχειρηματικής προσπάθειας σε αυτόν που απέτυχε.

iv) Διεύρυνση του φάσματος της αγοράς εργασίας για ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής

Η επιτυχής εφαρμογή της Στρατηγικής της Λισσαβόνας προαπαιτεί ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης με θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα και παραγωγικότητα της εργασίας και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Η οικονομική ανάπτυξη δε συνεπάγεται από μόνη της υψηλό βαθμό κοινωνικής συνοχής, καθώς υψηλά ποσοστά απασχόλησης είναι δυνατόν να καταγράφονται ταυτό-

χρονα με υψηλά ποσοστά φτώχειας και κοινωνικής περιθωριοποίησης. Οι πολιτικές κοινωνικής ένταξης δε συμβάλλουν μόνο στην καταπολέμηση της φτώχειας, αλλά ταυτόχρονα και στην αύξηση της προσφοράς εργασίας και στη δημιουργία ενός παραγωγικού εργατικού δυναμικού.

Στην περίπτωση της χώρας μας, η προσέγγιση των στόχων της Λισσαβόνας απαιτεί την άμεση διασύνδεση των πολιτικών απασχόλησης και καταπολέμησης της ανεργίας με την οικονομική, αναπτυξιακή, επενδυτική και βιομηχανική πολιτική σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Τα χαρακτηριστικά της ανεργίας και της απασχόλησης στην Ελλάδα υπαγορεύουν ένα ισορροπημένο μίγμα πολιτικών και προτεραιοτήτων, αλλά και επανατοποθέτηση των προσεγγίσεων στη βάση της αξιολόγησης των μέχρι σήμερα υλοποιούμενων πολιτικών. Είναι γεγονός, ότι το πρόβλημα της απασχόλησης στην Ελλάδα είναι πρόβλημα τόσο προσφοράς όσο και ζήτησης εργασίας. Επομένως, ο στρατηγικός προσανατολισμός της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής και των πολιτικών απασχόλησης απαιτείται να αναφέρεται όχι μόνο σε πτυχές της προσφοράς εργασίας (γνώση, ικανότητες του εργατικού δυναμικού), αλλά και της ζήτησης (αναπτυξιακή πολιτική, επενδύσεις, ολοκληρωμένα συμπλέγματα δραστηριοτήτων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, νέες θέσεις εργασίας, ποιότητα εργασιακών σχέσεων, χρόνος εργασίας, κ.λπ.). Στο προαναφερόμενο πλαίσιο κρίνεται σκόπιμη η εξειδίκευση και ποσοτικοποίηση των γενικών στόχων στη βάση των χαρακτηριστικών και των αναγκών της ελληνικής οικονομίας σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των πολιτικών απασχόλησης, οι οποίες σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να σχεδιάζονται, να υλοποιούνται,

να παρακολουθούνται και να αξιολογούνται και με τη συνεργασία και ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Βασικό χαρακτηριστικό της ανεργίας στην Ελλάδα είναι ότι αυτή εντοπίζεται κυρίως στις γυναίκες, στους νέους και στους νέο-εισερχόμενους στην αγορά εργασίας, ενώ τείνει να έχει μεγαλύτερη διάρκεια σε σχέση με την Ευρώπη. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να παραμένει μία από τις κεντρικές επιδιώξεις η καταπολέμηση των παραγόντων που δυσχεραίνουν την είσοδο στην εργασία και περιορίζουν την ελκυστικότητα της. Ως βασικές προτεραιότητες αναδεικνύονται:

- α) Η αναβάθμιση της ποιότητας της εργασίας και των εργασιακών σχέσεων, ώστε να προωθείται ταυτόχρονα η προσαρμοστικότητα και η αίσθηση ασφάλειας των εργαζομένων και να βελτιώνονται οι συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας.
- β) Η προώθηση νέων μορφών απασχόλησης συμβατών με τις ανάγκες ατόμων τα οποία για διάφορους λόγους δεν επιλέγουν την πλήρη και αποκλειστική απασχόληση.
- γ) Η διεύρυνση των υποδομών φροντίδας και των υπηρεσιών στήριξης, ώστε να διευκολυνθεί η ένταξη στην αγορά εργασίας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (π.χ. γυναίκες) λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων, της παράδοσης και της δομής της ελληνικής οικογένειας.

Επίσης, θα πρέπει να επισημανθεί και ο ρόλος του εκπαιδευτικού συστήματος για την είσοδο και την παραμονή του ενεργού πληθυσμού στην αγορά εργασίας. Η ανάδειξη της γνώσης σε μια από τις κύριες παρα-

γωγικές δυνάμεις της σύγχρονης κοινωνίας και σε μοχλό ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας έχει σαν αποτέλεσμα την ανάδειξη των ζητημάτων της εκπαιδευτικής πολιτικής και της σύζευξης της εκπαίδευσης / κατάρτισης με τις πραγματικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας και αγοράς εργασίας ως πρωτεύουσας σημασίας.

Στο διεθνή χώρο τα άτομα με υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο βρίσκουν ευκολότερα απασχόληση. Στη χώρα μας το ποσοστό ανεργίας των πτυχιούχων είναι συγκριτικά υψηλότερο, γεγονός ενδεικτικό της αναντιστοιχίας μεταξύ των αναγκών της αγοράς και των γνώσεων και δεξιολογιών που προσφέρει η ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επομένως, η αύξηση των πόρων για την παιδεία και η μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος στην κατεύθυνση: σύνδεσής του με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και τις εξελίξεις στην τεχνολογία, αξιολόγησης των φορέων παροχής εκπαίδευσης/κατάρτισης καθώς και πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών και των παρεχομένων γνώσεων/ειδικεύσεων αποτελούν ύψιστες προτεραιότητες.

Ελλείψεις διαπιστώνονται και στον τομέα της δια βίου εκπαίδευσης, όπου απαιτείται η άμεση λήψη των αναγκαίων μέτρων, καθώς σημαντικό ποσοστό ανεργίας παρατηρείται και στους μεγάλους σε ηλικία εργαζόμενους, οι οποίοι με δυσκολία προσαρμόζονται στα νέα δεδομένα. Η στρατηγική για την ενεργό γήρανση απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του ζητήματος με συγκεκριμένες και ουσιαστικές εναλλακτικές λύσεις μέσα από την παροχή κινήτρων, την επένδυση στη δια βίου μάθηση, τη βελτίωση των συνθηκών και της ποιότητας της εργασίας και την καλύτερη προστασία της υγείας.

Τέλος, δομικό χαρακτηριστικό της ελληνικής αγοράς εργασίας είναι και η χαμηλή επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα του εργατικού δυναμικού. Η λήψη μέτρων ενίσχυσης της επαγγελματικής και γεωγραφικής κινητικότητας συμβάλλει τόσο στην περιφερειακή σύγκλιση, όσο και στην αποδοτικότερη λειτουργία της αγοράς εργασίας. Η μείωση των διαφορών στα ποσοστά απασχόλησης και ανεργίας μεταξύ των περιφερειών συνδέεται με το στόχο της ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

ν) Συμβολή στην πραγμάτωση μιας περιβαλλοντικά βιώσιμης ανάπτυξης

Η έμφαση στο ελληνικό σχέδιο δράσης πρέπει να δοθεί στην εξασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης με συγκερασμό των βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων στόχων. Το περιβάλλον μπορεί να αποτελεί πηγή ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Οι πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης ωθούν σε επενδύσεις σε καινοτόμους τομείς, των οποίων η ζήτηση θα αυξηθεί στο μέλλον, όπως επίσης και σε βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω της ποιότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας, των ανανεώσιμων πρώτων υλών και των καθαρών τεχνολογιών που παράγονται σε συνθήκες τήρησης των περιβαλλοντικών προδιαγραφών.

Ειδικότερα και στην οπτική μίας πορείας ανταγωνιστικής και βιώσιμης ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας προαπαιτείται:

α) Να επιτευχθεί η συναίνεση των κοινωνικών εταίρων στη διαχείριση των εντάσεων μεταξύ περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών στόχων στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης.

β) Να αποτελέσει άμεση προτεραιότητα η αύξηση του ποσοστού κάλυψης των ενεργειακών αναγκών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η μείωση της ενεργειακής έντασης της οικονομίας μας.

γ) Να συμπεριληφθούν προοδευτικά στις τιμές τα εξωτερικά κόστη και να αρθούν οι επιζήμιες επιχορηγήσεις.

δ) Να γίνει η περιβαλλοντική συμβατότητα αναπόσπαστο τμήμα της βιομηχανικής πολιτικής.

ε) Να προσανατολισθεί η έρευνα και σε τομείς περιβαλλοντικών καινοτομιών, όπως στις καθαρές τεχνολογίες, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στην εξοικονόμηση και στην ορθολογική χρήση της ενέργειας.

στ) Να διασφαλιστεί ότι η ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας θα συνεχίσει να αναγνωρίζει την προσφορά ενέργειας ως υπηρεσία γενικού συμφέροντος με όλους τους καταναλωτές να έχουν πρόσβαση σε αυτήν.

Πολλά σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα απαιτούν παγκόσμια συστράτευση και για αυτό η μονομερής αντιμετώπισή τους όχι μόνο δεν είναι αποτελεσματική, αλλά έχει ως αποτέλεσμα απώλεια ανταγωνιστικότητας με αρνητικές συνέπειες στην κοινωνία. Οι εθνικές περιβαλλοντικές πολιτικές πρέπει να εντάσσονται σε αντίστοιχες ευρωπαϊκές και σε ορισμένα θέματα σε παγκόσμιες περιβαλλοντικές πολιτικές, ενώ για τη διασφάλιση της αειφορίας χρειάζεται πέραν της περιβαλλοντικής να υπηρετούνται ισόρροπα και η οικονομική και η κοινωνική συνιστώσα.

6. Επιμέρους δράσεις του Εθνικού Σχεδίου για την προσέγγιση των στόχων της Λισαβόνας

Οι βασικοί τομείς προτεραιότητας που προσεγγίστηκαν αναλυτικά προηγούμενα αναλύονται σε συγκεκριμένες επιδιώξεις αιχμής, όπου εντάσσονται ενδεικτικές δράσεις οι οποίες θεωρούνται ότι συμβάλλουν θετικά στην κατεύθυνση υλοποίησης των στόχων της Στρατηγικής της Λισαβόνας:

A. Πραγμάτωση της κοινωνίας της γνώσης

α.1 Προσέλκυση και διατήρηση ερευνητών παγκόσμιας κλάσης

Μείωση της αιμορραγίας εγκεφάλων προς το εξωτερικό – Προγράμματα ενθάρρυνσης της επιχειρηματικής αξιοποίησης της έρευνας στα ερευνητικά και εκπαιδευτικά κέντρα της χώρας.

Προσέλκυση Ελλήνων ερευνητών από το εξωτερικό - Προγράμματα ενθάρρυνσης της ερευνητικής/επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Διευκόλυνση και αναγνώριση της κινητικότητας των ερευνητών μεταξύ πανεπιστημίων/ερευνητικών κέντρων και βιομηχανίας.

α.2 Απόδοση ύψιστης προτεραιότητας στην έρευνα και την ανάπτυξη

Αναβάθμιση υλικοτεχνικών υποδομών για την προώθηση της έρευνας.

Στροφή της έρευνας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων προς την καινοτομία και εν-

θάρρυνση της συνεργασίας τους με τις επιχειρήσεις.

Αυστηρή αξιολόγηση των επιδόσεων των ελληνικών ερευνητικών ιδρυμάτων με βάση ποσοτικούς δείκτες και ανάλογη κατανομή της χρηματοδότησης.

Αύξηση των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη, ώστε σταδιακά αυτές να αντιστοιχούν στο 1,5% του ΑΕΠ.

Ενιαία διαχείριση της έρευνας που διενεργείται από τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και της διενεργούμενης στα ερευνητικά Κέντρα.

Φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και έρευνα στις επιχειρήσεις.

α.3 Πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών

Ενθάρρυνση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Οικονομία της Πληροφορίας με προγράμματα όπως το «Δικτυωθείτε», αλλά περισσότερο ευέλικτα και με περισσότερες επιλογές.

Ενθάρρυνση της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας.

Διάθεση όλων των δημόσιων υπηρεσιών στο διαδίκτυο-Προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Ίδρυση υπηρεσίας υπεύθυνης για την ασφάλεια των ηλεκτρονικών πληροφοριών.

Αποφυγή μονοπωλιακών συνθηκών και προώθηση πολιτικών που ελαχιστοποιούν το κόστος κυρίως για τους νέους.

α.4 Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας για την ενθάρρυνση της καινοτομίας

Αποτελεσματική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και μέσω της μείωσης του κόστους απόκτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Ενεργότερος ρόλος του ΟΒΙ με ενισχυμένους μηχανισμούς πληροφόρησης και μετατροπής διπλωμάτων από εθνικά σε ευρωπαϊκά.

Β. Εκπλήρωση των ανειλημμένων υποχρεώσεων για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς

β.1 Ταχύτερη ενσωμάτωση του κοινοτικού δικαίου στη δικαιοκή τάξη της χώρας

β.2 Απάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη διακίνηση των υπηρεσιών

Σταδιακή απελευθέρωση των προστατευόμενων επαγγελματιών μετά από κατάλληλη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου στις χώρες μέλη της Ε.Ε.

β.3 Εντοπισμός και απάλειψη των φραγμών στον ανταγωνισμό

Διασφάλιση διαφάνειας και συνθηκών πλήρους ανταγωνισμού στις δημόσιες προμήθειες.

Ενίσχυση του ρόλου της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Διασφάλιση όρων ανταγωνισμού στις βιομηχανίες δικτύων.

β.4 Πλήρης πραγμάτωση της ελεύθερης διακίνησης των υλικών αγαθών

β.5 Απελευθέρωση του δυναμισμού των χρηματοπιστωτικών αγορών

Υιοθέτηση των κοινοτικών οδηγιών που αφορούν το Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες.

β.6 Μείωση του κόστους συμμόρφωσης προς το κανονιστικό πλαίσιο

Παροχή υπηρεσιών ολοκληρωμένης εξυπηρέτησης επιχειρήσεων (νέων και υφιστάμενων) σε one stop shops.

Αποτίμηση και στη συνέχεια σταδιακή μείωση της επιβάρυνσης που προκύπτει από το νομοθετικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις.

β.7 Δημιουργία σύγχρονης υποδομής

Καλύτερη αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων για τη βελτίωση των υποδομών για την εσωτερική αγορά.

Προώθηση συμπράξεων ιδιωτικού – δημόσιου τομέα.

Αποτελεσματικές βιομηχανίες δικτύων:

- Διασφάλιση προϋποθέσεων ώστε να εφαρμοσθεί ουσιαστικά το πρώτο πακέτο για τους σιδηροδρόμους.
- Απελευθέρωση λιμενικών υπηρεσιών.
- Μείωση ενοικίου για το δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας.

- Αποδέσμευση από περιορισμούς για το προς χρήση καύσιμο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, με την προϋπόθεση της τήρησης των όρων της συνθήκης του Κιότο. Προσαρμογή του κόστους διέλευσης του φυσικού αερίου από τον αγωγό υψηλής πίεσης σε επίπεδα συγκρίσιμα με άλλες χώρες της Ε.Ε.
- Διευκόλυνση μεταφοράς φορτίων μέσω τρίτων ευρωπαϊκών χωρών.

Γ. Δημιουργία ευνοϊκού επιχειρηματικού κλίματος

γ.1 Βελτίωση της ποιότητας του νομοθετικού πλαισίου

Υιοθέτηση μεθόδων ανεξάρτητης αξιολόγησης του αντίκτυπου των νομοθετικών προτάσεων στην εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας και της κοινωνίας και στην ανταγωνιστικότητα.

Παγίωση ενός σταθερού φορολογικού πλαισίου με προβλέψιμη συνολική φορολογική επιβάρυνση.

Απλοποίηση διαδικασιών και άρση διοικητικών εμποδίων για τις επιχειρήσεις.

Κωδικοποίηση και απλοποίηση της νομοθεσίας και κατάργηση επιβαρύνσεων που δεν έχουν ανταποδοτικότητα για το κράτος.

Αναθεώρηση του πτωχευτικού δικαίου στη κατεύθυνση στήριξης της δεύτερης και τρίτης επιχειρηματικής προσπάθειας.

γ.2 Αύξηση της προσφοράς κεφαλαίων υψηλού κινδύνου

Μείωση των επιβαρύνσεων και απλοποίηση διαδικασιών για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων.

Ενίσχυση του ρόλου του Ταμείου Εγγυοδοσίας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

γ.3 Διατήρηση βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών

Μείωση πρωτογενών δαπανών κράτους πλην επενδύσεων.

Μείωση χρέους του δημοσίου και παράλληλη αντιμετώπιση των προβλημάτων στις ζημιολύστες δημόσιες επιχειρήσεις.

Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης και μείωση της γραφειοκρατίας: εισαγωγή συστημάτων αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών - εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας σε όλα τα επίπεδα αποφάσεων.

Ταχεία προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Αντιμετώπιση των δημοσιονομικών επιπτώσεων της γήρανσης του πληθυσμού με αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, με στόχο την οικονομική βιωσιμότητα και την κοινωνική αποτελεσματικότητα, χωρίς να επηρεάζεται το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο.

Να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα και η αποδοτικότητα του συστήματος δημόσιας υγείας.

γ.4 Καλλιέργεια επιχειρηματικής νοοτροπίας

Προγράμματα ενθάρρυνσης της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας και εντατικοποίηση της οικονομικής διπλωματίας.

Δ. Διεύρυνση του φάσματος της αγοράς εργασίας για ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής

δ.1 Αύξηση της προσαρμοστικότητας του εργατικού δυναμικού και της επιχειρηματικότητας

Μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και της φορολογίας εισοδήματος.

Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην εκπόνηση του Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση.

Αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας του ΟΑΕΔ και των Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης.

Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στο σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών απασχόλησης.

Εξειδίκευση με στόχους, χρονοδιάγραμμα και πόρους των πρωτοβουλιών και προτεραιοτήτων για την απασχόληση από την Εθνική Επιτροπή Απασχόλησης, ώστε η διαδικασία υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης να καταστεί συνεκτική και ποσοτικοποιημένη και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των πολιτικών απασχόλησης.

Διεύρυνση των υποδομών φροντίδας και στήριξης για την είσοδο στην αγορά εργασίας των γυναικών.

Υπολογισμός της αδήλωτης εργασίας και προσδιορισμός των διαρθρωτικών της χαρακτηριστικών για την κατάλληλη προσαρμογή των πολιτικών μείωσής της.

Άμεση απόδοση των θεσμοθετημένων πόρων και των οφειλών του ΙΚΑ προς τον ΟΑΕΔ και τον ΛΑΕΚ.

Αύξηση των πόρων (Ε.Ε.: 3% του ΑΕΠ, Ελλάδα 0,95% του ΑΕΠ) για την απασχόληση και την καταπολέμηση της ανεργίας.

Καλύτερη αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων με βελτίωση του μηχανισμού παρακολούθησης και διαχείρισης.

Προώθηση, μετά από διάλογο, ενεργών πολιτικών και ανάπτυξη στοχευμένων δράσεων (π.χ. επιμήκυνση τουριστικής περιόδου, αγροτουρισμός-επιχειρηματικότητα στον αγροτικό τομέα κ.λπ.) με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης και την περιφερειακή συνοχή και ανάπτυξη.

Βελτίωση του συστήματος επιδοτήσεων της εργασίας για ειδικές κατηγορίες πληθυσμού και περιοχές θύλακες ανεργίας.

δ.2 Περισσότερο αποτελεσματική επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο

Μετατροπή του ΛΑΕΚ σε Ν.Π.Ι.Δ., ώστε ο λογαριασμός να αποκτήσει αυτονομία από τον ΟΑΕΔ, ευελιξία και αποτελεσματικότητα, και επανεξέταση του Προγράμματος Δράσης για την υλοποίηση των σκοπών του.

Βελτίωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ξένων γλωσσών, πληροφορικής και επιχειρηματικής κουλτούρας.

Εφαρμογή στρατηγικών για τη δια βίου μάθηση και φορολογικά κίνητρα στις επιχειρήσεις και τα άτομα για επένδυση στην ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

Εισαγωγή μαθημάτων διδασκαλίας επιχειρηματικότητας στο σχολείο.

Προσαρμογή του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης στη βάση των προοπτικών ανάπτυξης της οικονομίας και των αναγκών της αγοράς εργασίας.

Λειτουργία του ΕΣΣΕΕΚΑ.

δ.3 Έμφαση στην αξιοποίηση των μεγαλύτερης ηλικίας μελών του εργατικού δυναμικού

Αύξηση της επαγγελματικής και γεωγραφικής κινητικότητας με αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισοτήτων και ενίσχυση των υποδομών της περιφέρειας, όπως επίσης μέσα από ενέργειες δημιουργίας θέσεων απασχόλησης σε τομείς δραστηριότητας που συνδέονται με την κοινωνική εργασία και την κάλυψη νέων αναγκών, κύρια τοπικού χαρακτήρα.

Ε. Συμβολή στην πραγμάτωση μίας περιβαλλοντικά βιώσιμης ανάπτυξης

ε.1 Περιβάλλον και ανταγωνιστικότητα: αξιοποίηση ευκαιριών για λύσεις με θετική συμβολή και στα δυο μέτωπα

Αύξηση του ποσοστού κάλυψης των ενεργειακών μας αναγκών από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και μείωση της ενεργειακής έντασης της οικονομίας μας.

ε.2 Συνεχής προσπάθεια για την εξασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης με συγκερασμό των βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων στόχων

Θεσμοθέτηση χωροταξικού σχεδίου χρήσεων γης.

Παγκόσμια στρατηγική για την αντιμετώπιση των κλιματολογικών αλλαγών:

- Η Ε.Ε. για να βρει αποτελεσματικές περιβαλλοντικές στρατηγικές πρέπει να συνεργαστεί με τις εταιρείες και τις δημόσιες αρχές για να τεθούν από κοινού μακροπρόθεσμοι στόχοι και πρακτικές για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Νικόλαος Αναλυτής

Στην Ολομέλεια της 23ης Μαρτίου 2005 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αναλυτής Νικόλαος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Α' ΟΜΑΔΑ

Αλέπης Michάλης
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Αντζινάς Νικόλαος
Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ντουντούμης Γεώργιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κουμάντου Ρένα
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Κουτσιβίτου Αναστασία
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Ρερρές Κυριάκος
Γενικός Διευθυντής Π.Ο.Ξ.

Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Στεφάνου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Β' ΟΜΑΔΑ

Αυγητίδης Ελευθέριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μπούρχας Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Ηλιόπουλος Ηλίας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κουτσιμπογιώργος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κωνσταντινίδης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαιμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Ξενάκης Βασίλειος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Πεπόνης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πλευράκης Michάλης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Γιαννόπουλος Παρασκευάς
Πρόεδρος Ο.Ε.Ε.

Βουμβουλάκης Michάλης
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Γωνιωτάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Καφύρας Χαράλαμπος
Μέλος Γ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
σε αναπλήρωση του
Καραμίχα Τζανέτου
Προέδρου Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Σωτηρίου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Κουκουλάκης Ζαχαρίας
Μέλος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Μπέσης Κωνσταντίνος
Εκπρόσωπος ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε.

Δεκαβάλλας Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

σε αναπλήρωση του
Σκυλακάκη Θεόδωρου
Αντιδημάρχου Αθηναίων
|Εκπροσώπου Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Σπίρτζης Χρήστος
Μέλος Δ.Ε. Τ.Ε.Ε.

Σχινάς Θεόδωρος
Εκπρόσωπος Δικηγορικού Συλλόγου
Αθηνών

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γρηγόριος Παπανίκος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (210) 9249510-2, Fax: (210) 9249514, e-mail: iproke@otenet.gr